

Sayı : 14.355
Tarih : 09.10.2025

10/3201

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Diyarbakır'da temel ve orta eğitim kademesinde imam hatip okulları dışındaki resmi okullarda eğitim gören öğrencilerin aleyhine yaşanan derslik ve okul başına düşen olağanüstü yüksek öğrenci sayıları sorununun kapsamlı biçimde incelenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Bireyler açısından Türkiye’de öteden beri var olagelen kalıcı/kronik yoksulluğu aşmanın, devletler açısından ise müreffeh toplumlar yaratmanın başat aracı olan eğitim; maalesef tam da bir devlet politikası olarak işlevsizleştirilmektedir. Nitekim MEB’in son olarak yayınladığı “Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2023-2024” dokümanındaki veriler de bunu doğrulamaktadır.

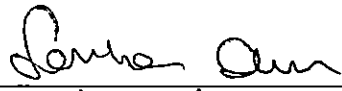
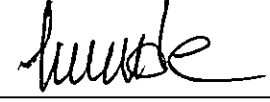
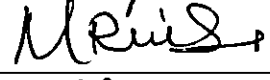
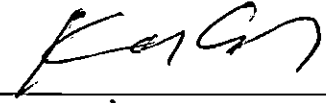
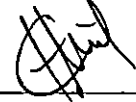
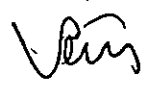
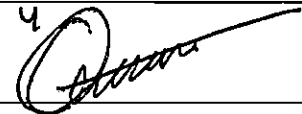
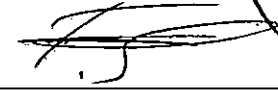
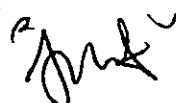
Türkiye genelindeki Anadolu İmam Hatip Liseleri ile Mesleki ve Teknik Liselerin (resmi) ilgili yıl karşılaştırmasında; imam hatip okul sayısının 1.722, toplam öğrenci sayısının 446.190 ve derslik sayısının 37.677 olduğu görülmektedir. Oysaki kalıcı yoksulluğu aşmada en önemli faktör olan istihdam için gerekli bilgi ve beceriyi direk edindiren ve ağırlıklı olarak erkek öğrencilerin kayıtlı olduğu resmi mesleki ve teknik lise sayısı 3.956, toplam öğrenci sayısı 1.550.610 ve derslik sayısı 62.748’dir. Veriler; **okul başına düşen öğrenci sayısının mesleki liseler için 392 kişi, imam hatipler için 260 kişi olduğunu; derslik başına düşen öğrenci sayısının mesleki liseler için yaklaşık 25 kişi, imam hatipler için yaklaşık 12 kişi olduğunu; meslek lisesi öğrencilerinin çok daha kalabalık okul ve sınıflarda haliyle düşen eğitim kalitesi ortamında eğitim aldıklarını göstermektedir.** Salt Diyarbakır ortaöğretim göstergelerine bakıldığında ise ortaya akıl almaz bir manzara çıkmaktadır. **Diyarbakır’daki 38 Anadolu İmam Hatip Lisesinde toplam 15.101 öğrenci ve 764 derslik bulunmakta ve derslik başına düşen öğrenci sayısı 19,7 öğrenci olmaktadır; diğer tüm resmi ortaöğretim kurumlarında (497 okul), imam hatip liselerinin 10 katı kadar öğrenci (148.375 öğrenci), yine imam hatip liselerinin 5 katı kadar dersliklerde (4.065 derslik) ve derslik başına 36,5 öğrenciyle eğitim görmeye çalışmaktadır.**

Durum, ortaokullarda da kendini açığa vurmaktadır. Türkiye geneli **Temel Eğitim Genel Müdürlüğü’ne bağlı ortaokul ve yatılı bölge okulları toplamı 12.708 (okul), bu okullarda eğitim gören toplam öğrenci sayısı 4.087.524, derslik sayısı 142.495, ortaokul başına düşen öğrenci sayısı 322 ve derslik başına düşen öğrenci sayısı 28,6 iken; Din Öğretimi Genel Müdürlüğü’ne bağlı imam hatip ortaokulları ile imam hatip lisesi bünyesindeki imam hatip ortaokullarında (toplam 3.404 okul), okul başına düşen 203 (toplam öğrenci sayısı 691.422) ve derslik başına 26,7 öğrenci düşmektedir.** Ortaöğretim kademesinde (liselerde) yaşanan genel etkinin Diyarbakır il bazında nasıl arttığını bir önceki paragrafta gördük ancak temel eğitim kademesindeki (ortaokullardaki) benzer görünümün il bazında çok daha şiddetli yaşandığı; öğrencisiyle, velisiyle, öğretmeniyle, okul idareci ve emekçileriyle bir bütün olarak herkesi bezdirecek noktaya vardığı anlaşılmıştır. Diyarbakır’daki 150 imam hatip ortaokulunda, 26.322 öğrenci, 633 derslikte eğitim görürken; MEB Diyarbakır ortaokul istatistikleri ayıklanarak imam hatip dışındaki diğer tüm resmi devlet ortaokullarında (311 okul) imam hatip okullarının 4 katı kadar öğrencinin (111.335 öğrenci), 3.011 derslikte eğitim gördüğü açığa çıkmıştır. **Diyarbakır ortaokullarında okul başına düşen öğrenci sayısı; imam hatiplerde 175 iken diğer tüm okullarda 358’dir. Anılan ortalama sayılarının bazı okullardaki ekstrem yığılmaları gizleyebildiği; nitekim yurttaşlardan tarafıma aktarılan sınıf öğrenci sayılarına ilişkin şikayetlerle sabittir.**

Eğitim, iş gücü, istihdam, kalkınma, ekonomik refah arasındaki dinamik ilişkinin tepetaklak edildiği mevcut eğitim politikası tüm ülkenin geleceğini hızla uçuruma

sürüklemektedir. Olağanüstü kalabalık sınıf ve okullarda dibe vuran eğitim kalitesini gelecek neslin yararına yükseltmek yerine; derslik ve okul başına düşen öğrenci sayılarından talep görmediği anlaşılan okullardan yana eğitim kurumları açmak yahut astronomik rakamlı özel okullara yönlendirmek akıl alır gibi değildir.

Bu itibarla **Diyarbakır'da temel ve orta eğitim kademesinde imam hatip okulları dışındaki resmi okullarda eğitim gören öğrencilerin aleyhine yaşanan derslik ve okul başına düşen olağanüstü yüksek öğrenci sayıları sorunun, çarpıcı şekilde düşen eğitim kalitesi sorununun, mevcut eğitim politikasının ve şiddetli bölgesel görünümün yarattığı sorunların, gelecekte sebep olacağı olası risklerin kapsamlı biçimde ele alınması amaçlarıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.**

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17			
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	